

Organització Mundial del Turisme

CODI ÈTIC MUNDIAL PER AL TURISME

Andorra
EL PAÍS DELS PIRINEUS

PREÀMBUL

Nosaltres, membres de l'Organització Mundial del Turisme (OMT), representants del sector turístic mundial, delegats d'estats, territoris, empreses, institucions i organismes, reunits en Assemblea General a Santiago de Xile el primer dia d'octubre de 1999;

Reafirmant els objectius enunciats a l'article 3 dels Estatuts de l'Organització Mundial del Turisme i, conscients de la funció "central i decisiva" que l'Assemblea General de les Nacions Unides ha reconegut a aquesta Organització en la promoció i el desenvolupament del turisme amb el fi de contribuir al creixement econòmic, a la comprensió internacional, a la pau i la prosperitat dels països, i també al respecte universal i a l'observança dels drets humans i de les llibertats fonamentals, sense distinció de raça, sexe, llengua o religió;

Profundament convençuts que, gràcies al contacte directe, espontani i immediat que permet entre els homes i les dones de cultures i formes de vida diferents,

el turisme és una força viva al servei de la pau i un factor d'amistat i de comprensió entre els pobles del món;

Atenint-nos als principis encaminats a conciliar sosteniblement la protecció del medi ambient, el desenvolupament econòmic i la lluita contra la pobresa, que van ser formulats per les Nacions Unides el 1992 a la "Cimera de la Terra" de Rio de Janeiro i expressats al Programa 21 adoptat en aquella ocasió;

Tenint en compte el creixement ràpid i continu, tant passat com previsible, de l'activitat turística originada per motius de lleure, negoci, cultura, religió o salut, i els seus poderosos efectes, positius i negatius, en el medi ambient, l'economia i la societat dels països emissors i receptors, en les comunitats locals i les poblacions autòctones, i també en les relacions i els intercanvis internacionals;

Moguts per la voluntat de fomentar un turisme responsable i sostenible, al qual tothom tingui accés, en exercici del dret que correspon a totes les persones

de dedicar el seu temps lliure per a fins de lleure i viatges, i amb el respecte de les opcions de societat de tots els pobles;

Però igualment persuadits que el sector turístic mundial, en el seu conjunt, es veurà afavorit considerablement si es mou en un entorn que fomenti l'economia de mercat, l'empresa privada i la llibertat del comerç, i que li permeti d'optimitzar els seus efectes beneficiosos de creació d'activitat i ocupació;

Intimament convençuts que, sempre que es respectin determinats principis i s'observin certes normes, el turisme responsable i sostenible no és de cap manera incompatible amb una liberalització més gran de les condicions per les quals es regeix el comerç de serveis, sota la tutela del qual operen les empreses del sector, i que és possible, en aquest àmbit, conciliar economia i ecologia, medi ambient i desenvolupament, obertura als intercanvis internacionals i protecció de les identitats socials i culturals;

Considerant que, en aquest procés, tots els agents del desenvolupament turístic aadministracions nacionals, regionals i locals, empreses, associacions

professionals, treballadors del sector, organitzacions no governamentals i organismes de tot tipus del sector turísticæ, i també les comunitats receptors, els òrgans de la premsa i els mateixos turistes exerceixen responsabilitats diferenciades però interdependents en la revaloració individual i social del turisme, i que la formulació dels drets i deures de cadascú contribuirà a assolir aquest objectiu;

Interessats, igual que l'Organització Mundial del Turisme des que el 1997 la seva Assemblea General va adoptar a Istanbul la resolució 364 (XII), a promoure una veritable col-laboració entre els agents públics i privats del desenvolupament turístic, i desitjosos de veure que una associació i cooperació de la mateixa naturalesa s'estenen de manera oberta i equilibrada a les relacions entre països emissors i receptors i entre els seus sectors turístics respectius;

Expressant la nostra voluntat de donar continuïtat a les Declaracions de Manila de 1980 sobre el turisme mundial i de 1997, sobre els efectes socials del turisme, i també a la Carta del turisme i al Codi del turista, adoptats a Sofia el

1985, sota els auspicis de l' OMT;

Entenent, però, que aquests instruments han de completar-se amb un conjunt de principis interdependents en la seva interpretació i aplicació, als quals els agents del desenvolupament turístic hauran d'ajustar la seva conducta ara que comença el segle xxi;

Fent referència, als efectes d'aquest instrument, a les definicions i classificacions que s'apliquen als viatges i, especialment, a les nocions de "visitant", "turista" i "turisme", que van ser adoptades per la Conferència internacional d'Ottawa, celebrada del 24 al 28 de juny de 1991, i aprovades el 1993 per la Comissió d'Estadística de les Nacions Unides en el seu vint-i-setè període de sessions;

Remetent-nos, particularment, als instruments que es relacionen a continuació:

- Declaració universal dels drets humans, del 10 de desembre de 1948;
- Pacte internacional de drets econòmics, socials i culturals, del 16 de desembre de 1966;
- Pacte internacional de drets civils i polítics, del 16 de desembre de 1966;
- Conveni de Varsòvia sobre el transport

aeri, del 12 d'octubre de 1929;

- Conveni internacional de Chicago sobre l'aviació civil, del 7 de desembre de 1944, i també els Convenis de Tòquio, l'Haia i Montreal, adoptats en relació amb aquest Conveni;
- Conveni sobre les facilitats duaneres per al turisme, del 4 de juliol de 1954, i Protocol associat;
- Conveni sobre la protecció del patrimoni mundial, cultural i natural, del 23 de novembre de 1972;
- Declaració de Manila sobre el turisme mundial, del 10 d'octubre de 1980;
- Resolució de la sisena Assemblea General de l' OMT (Sofia), per la qual es van adoptar la Carta del turisme i el Codi del turista, del 26 de setembre de 1985;
- Convenció sobre els drets de l'infant, del 26 de gener de 1990;
- Resolució de la novena Assemblea general de l' OMT (Buenos Aires), relativa a la facilitació dels viatges i a la seguretat dels turistes, del 4 d'octubre de 1991;
- Declaració de Rio de Janeiro sobre el medi ambient i el desenvolupament, del 13 de juny de 1992;
- Acord general sobre el comerç de serveis, del 15 d'abril de 1994;
- Conveni sobre la biodiversitat, del 6 de gener de 1995;

- Resolució de l'onzena Assemblea General de l'OMT (el Caire) sobre la prevenció del turisme sexual organitzat, del 22 d'octubre de 1995;
- Declaració d'Estocolm contra l'explotació sexual comercial dels infants, del 28 d'agost de 1996;
- Declaració de Manila sobre els efectes socials del turisme, del 22 de maig de 1997, i
- Recomanacions i convenis adoptats per l'Organització Internacional del Treball quant als convenis col·lectius, la prohibició del treball forçós i del treball infantil, la defensa dels drets dels pobles autòctons, la igualtat de tracte i la no discriminació en el treball;

Afirmem el dret al turisme i a la llibertat de desplaçament turístic;

Expressem la nostra voluntat de promoure un ordre turístic mundial, equitatiu, responsable i sostenible, en benefici mutu de tots els sectors de la societat, i en un entorn d'economia internacional oberta i liberalitzada, i

Proclamem solemnement amb aquest fi els principis del Codi ètic mundial per al turisme.

CONTRIBUCIÓ DEL TURISME A L'ENTESA I AL RESPECTE MUTUS ENTRE PERSONES I SOCIETATS

1. La comprensió i la promoció dels valors ètics comuns de la humanitat, en un esperit de tolerància i respecte de la diversitat de les creences religioses, filosòfiques i morals són, a la vegada, fonament i conseqüència d'un turisme responsable. Els agents del desenvolupament turístic i els mateixos turistes han de prestar atenció a les tradicions i pràctiques socials i culturals de tots els pobles, incloses les de les minories nacionals i de les poblacions autòctones, i reconèixer-ne la riquesa.
2. Les activitats turístiques s'han d'organitzar en harmonia amb les peculiaritats i tradicions de les regions i els països receptors, i amb respecte a les seves lleis i els seus costums.
3. Tant les comunitats receptores com els agents professionals locals han d'aprendre a conèixer i respectar els turistes que els visiten, i informar-se sobre la seva forma de vida, els seus gustos i les seves expectatives. L'educació i la formació que s'imparteix als professionals contribueix a una rebuda hospitalària dels turistes.
4. Les autoritats públiques tenen la missió d'assegurar la protecció dels turistes i visitants i dels seus béns. Amb aquesta intenció han de prestar atenció especial a la seguretat dels turistes estrangers, per la seva particular vulnerabilitat. Per a això, han de facilitar l'establiment de mitjans d'informació, prevenció, protecció, assegurança i assistència específics que corresponguin a les seves necessitats. Els attemptats, les agressions, les amenaces o els segrestos dirigits contra turistes o treballadors del sector turístic, i també la destrucció intencionada d'instal·lacions turístiques o d'elements del patrimoni cultural o natural, s'han de condemnar i reprimir amb severitat, de conformitat amb la legislació nacional respectiva.
5. En els seus desplaçaments, els turistes i visitants han d'evitar tot acte criminal o considerat delictuós per les lleis del país que visitin, i qualsevol comportament que pugui resultar xocant o feridor per a la població local, o danyar l'entorn del lloc. S'han d'abstenir de qualsevol tipus de tràfic

EL TURISME, INSTRUMENT DE DESENVOLUPAMENT PERSONAL I COL·LECTIU

1. El turisme, que és una activitat generalment associada al descans, la diversió, l'esport i l'accés a la cultura i la natura, ha de concebre's i practicar-se com un mitjà privilegiat de desenvolupament individual i col·lectiu. Si es du a terme amb l'obertura d'esperit necessària, és un factor insubstituible d'autoeducació, tolerància mútua i aprenentatge de les diferències legítimes entre els pobles i les cultures i de la seva diversitat.

2. Les activitats turístiques han de respectar la igualtat dels homes i les dones. Així mateix, s'han d'encaminar a promoure els drets humans i, particularment, els drets específics dels grups de població més vulnerables,

les característiques del país que es disposin a visitar. Així mateix, han de ser conscients dels riscos de salut i seguretat inherents als desplaçaments fora del seu entorn habitual, i comportar-se de manera que minimitzin aquests riscos.

especialment els infants, les persones grans i les persones amb discapacitats, les minories ètniques i els pobles autòctons.

3. L'explotació d'éssers humans, en qualsevol de les seves formes, especialment la sexual, i en particular quan afecta els infants, vulnera els objectius fonamentals del turisme i constitueix una negació de la seva essència. Per tant, de conformitat amb el dret internacional, ha de combatre's sense reserves amb la cooperació de tots els estats interessats, i sancionar-se amb rigor en les legislacions nacionals dels països dels autors d'aquests actes, fins i tot quan s'hagin comès a l'estrangeir.

EL TURISME, FACTOR DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

4. Els desplaçaments per motius de religió, salut, educació i intercanvi cultural o lingüístic constitueixen formes particularment interessants de turisme i mereixen ser fomentats.
5. En els programes d'estudi, s'ha d'afavorir la introducció d'estudis de l'ensenyament del valor dels intercanvis turístics, dels seus beneficis econòmics, socials i culturals, i també dels seus riscos.

1. Tots els agents del desenvolupament turístic tenen el deure de salvaguardar el medi ambient i els recursos naturals, en la perspectiva d'un creixement econòmic sanejat, constant i sostenible, que sigui capaç de satisfer equitativament les necessitats i les aspiracions de les generacions presents i futures.

2. Les autoritats públiques nacionals, regionals i locals han d'afavorir i incentivar totes les modalitats de desenvolupament turístic que permetin estalviar recursos naturals escassos i valuosos, en particular l'aigua i l'energia, i evitin en la mesura del possible la producció de deixalles.

3. S'ha de procurar distribuir en el temps i l'espai els moviments de turistes i

visitants, en particular per mitjà de les vacances pagades i de les vacances escolars, i equilibrar millor la freqüènciació, a fi de reduir la pressió que exerceix l'activitat turística en el medi ambient i d'augmentar els seus efectes beneficiosos en el sector turístic i en l'economia local.

4. S'ha de concebre la infraestructura i programar les activitats turístiques de forma que es protegeixi el patrimoni natural que constitueixen els ecosistemes i la diversitat biològica, i que es preservin les espècies en perill de la fauna i de la flora silvestre. Els agents del desenvolupament turístic, i particularment els professionals del sector, han d'admetre que s'imposin limitacions a les seves activitats quan aquestes s'exerceixin en espais particularment vulnerables: regions

EL TURISME, FACTOR D'APROFITAMENT I ENRIQUIMENT DEL PATRIMONI CULTURAL DE LA HUMANITAT

1. Els recursos turístics pertanyen al patrimoni comú de la humanitat. Les comunitats en el territori de les quals es troben, tenen, respecte d'aquests recursos, drets i obligacions particulars.

2. Les polítiques i les activitats turístiques s'han de dur a terme en el respecte del patrimoni artístic, arqueològic i cultural, els quals s'han de protegir i transmetre a les generacions futures. S'ha de dedicar una atenció especial a la protecció i a la rehabilitació dels monuments, santuaris i museus, i també dels llocs d'interès històric o arqueològic, que han d'estar àmpliament oberts a la freqüentació turística. S'ha de fomentar l'accés del públic als béns i monuments culturals

revalorades, sempre que respectin el patrimoni natural i la població local i s'ajustin a la capacitat d'ocupació dels llocs turístics.

5. El turisme de natura i l'ecoturisme es reconeixen com a formes de turisme particularment enriquidores i

de propietat privada amb respecte als drets dels seus propietaris, i també als edificis religiosos, sense perjudici de les necessitats del culte.

3. Els recursos procedents de la freqüentació dels llocs i monuments d'interès cultural s'haurien d'assignar preferentment, almenys en part, al manteniment, la protecció, la millora i l'enriquiment d'aquest patrimoni.

4. L'activitat turística s'ha d'organitzar de manera que permeti la supervivència i el floriment de la producció cultural i artesana tradicional, i també del folklore, i que no condueixi a estandarditzar-la i empobrir-la.

EL TURISME, ACTIVITAT BENEFICIOSA PER ALS PAÏSOS I LES COMUNITATS DE DESTINACIÓ

1. Les poblacions i comunitats locals s'han d'associar a les activitats turístiques i tenir una participació equitativa en els beneficis econòmics, socials i culturals que reportin, especialment en la creació directa i indirecta de llocs de treball a què donin lloc.

2. Les polítiques turístiques s'han d'organitzar de manera que contribueixin a la millora del nivell de vida de la població de les regions visitades i responguin a les seves necessitats. La concepció urbanística i arquitectònica i la forma d'explotació de les estacions i dels mitjans d'allotjament turístic han de tendir a la seva integració òptima en el teixit econòmic i social local. En igualtat de competència, s'ha de donar prioritat a la contractació de personal local.

3. S'ha de prestar una atenció particular als problemes específics de les zones litorals i dels territoris insulars, i també de les zones rurals i de muntanya fràgils, on el turisme representa amb freqüència una de les escasses oportunitats de

desenvolupament davant el declivi de les activitats econòmiques tradicionals.

4. De conformitat amb la normativa estableerta per les autoritats públiques, els professionals del turisme, i particularment els inversors, han de dur a terme estudis d'impacte dels seus projectes de desenvolupament en l'entorn i en els medis naturals. Així mateix, han de facilitar, amb la màxima transparència i l'objectivitat pertinent, tota la informació relativa als seus programes futurs i a les seves conseqüències previsibles, i afavorir el diàleg sobre el seu contingut amb les poblacions interessades.

OBLIGACIONS DELS AGENTS DEL DESENVOLUPAMENT TURÍSTIC

1. Els agents professionals del turisme tenen l'obligació de facilitar als turistes una informació objectiva i veraç sobre els llocs de destinació i sobre les condicions de viatge, recepció i estada. A més, han d'assegurar la transparència absoluta de les clàusules dels contractes que proposin als seus clients, tant pel que fa a la naturalesa, al preu i a la qualitat de les prestacions que es comprometin a facilitar, com a les compensacions econòmiques que els incumbeixin, en el cas de ruptura unilateral d'aquests contractes per part seva.

2. En allò que depengui d'ells, i en cooperació amb les autoritats públiques, els professionals del turisme han de vetllar per la seguretat, la prevenció d'accidents, la protecció sanitària i la higiene alimentària dels que recorren als seus serveis. S'han de preocupar per l'existència de sistemes d'assegurances i d'assistència adequats. Així mateix, han d'assumir l'obligació de retre comptes, d'acord amb les modalitats que disposin els reglaments nacionals i, quan correspongui, la d'abonar una

indemnització equitativa en el cas d'incompliment de les seves obligacions contractuals.

3. En la mesura que depengui d'ells, els professionals del turisme han de contribuir al ple desenvolupament cultural i espiritual dels turistes i permetre l'exercici de les seves pràctiques religioses durant els desplaçaments.

4. En coordinació amb els professionals interessats i les seves associacions, les autoritats públiques dels estats d'origen i dels països de destinació han de vetllar per l'establiment dels mecanismes necessaris per a la repatriació dels turistes, en el cas d'incompliment de les empreses organitzadores dels seus viatges.

5. Els governs tenen el dret a i el deure a, especialment en casos de crisi, d'informar els seus ciutadans de les condicions difícils, o fins i tot dels perills amb què puguin trobar-se amb motiu dels seus desplaçaments a l'estrange. No obstant això, els pertoca facilitar

DRET AL TURISME

1. La possibilitat d'accés directe i personal al descobriment de les riqueses del nostre món constitueix un dret obert igualment a tots els habitants del nostre planeta. La participació cada cop més difosa en el turisme nacional i internacional ha d'entendre's com una de les millors expressions possibles del creixement continu del temps lliure, i no s'hi ha de posar cap obstacle.
2. El dret al turisme per a tothom s'ha d'entendre com a conseqüència del dret al descans i al lleure, i en particular a la limitació raonable de la durada del treball i a les vacances pagades periòdiques, que es garanteixen en l'article 24 de la Declaració universal dels drets humans i en l'article 7, apartat d del Pacte internacional de drets econòmics, socials i culturals.

aquestes informacions sense perjudicar de forma injustificada ni exagerada el sector turístic dels països receptors i els interessos dels seus operadors. El contingut de les advertències eventuals haurà de discutir-se, per tant, prèviament, amb les autoritats dels països de destinació i amb els professionals interessats. Les recomanacions que es formulin han de guardar una proporció estricta amb la gravetat de les situacions reals i s'han de limitar a les zones geogràfiques on s'hagi comprovat la situació d'inseguretat. Aquestes recomanacions s'han d'atenuar o anul·lar tan aviat com ho permeti la tornada a la normalitat.

6. La premsa, i en particular la premsa especialitzada en turisme, i la resta de mitjans de comunicació, inclosos els mitjans de comunicació electrònica moderns, han de difondre una informació veraç i equilibrada sobre els esdeveniments i les situacions que puguin influir en la freqüentació turística. Així mateix, tenen la missió de facilitar indicacions precises i fiables als consumidors de serveis turístics. Amb aquesta finalitat, s'han de desenvolupar i fer servir les noves tecnologies de comunicació i comerç electrònic, les quals, igual que la premsa i la resta de mitjans de comunicació, no han de facilitar de cap de les maneres el turisme sexual.

LLIBERTAT DE DESPLAÇAMENT TURÍSTIC

3. Amb el suport de les autoritats públiques, s'ha de desenvolupar el turisme social, en particular el turisme associatiu, que permet l'accés de la majoria dels ciutadans al lleure, als viatges i a les vacances.

4. S'ha de fomentar i facilitar el turisme de les famílies, dels joves i dels estudiants, de les persones grans i de les que pateixin discapacitats.

1. Els turistes i els visitants tenen la llibertat, en el respecte del dret internacional i les lleis nacionals, de circular per l'interior dels seus països i d'un estat a un altre, de conformitat amb l'article 13 de la Declaració universal dels drets humans, i poden accedir a les zones de trànsit i estada, i també als llocs turístics i culturals, sense formalitats exagerades ni discriminacions.

2. Es reconeix als turistes i visitants la facultat d'utilitzar tots els mitjans de comunicació disponibles, interiors i exteriors. S'han de poder beneficiar d'un accés ràpid i fàcil als serveis administratius, judicials i sanitaris locals, i poden posar-se lliurement en contacte amb les autoritats consulars del país del qual siguin ciutadans, d'acord amb els convenis diplomàtics vigents.

3. Els turistes i visitants gaudeixen dels mateixos drets que els ciutadans del país que visiten, quant a la confidencialitat de les dades sobre la seva persona, particularment quan aquesta informació s'emmagatzemi en suport electrònic.

4. Els procediments administratius de pas de les fronteres establerts pels estats o per acords internacionals, com ara els visats, i les formalitats sanitàries i duaneres s'han d'adaptar per facilitar al màxim la llibertat dels viatges i l'accés de la majoria de les persones al turisme internacional. S'han de fomentar els acords entre grups de països per harmonitzar i simplificar aquests procediments. Els impostos i gravàmens

DRETS DELS TREBALLADORS I DELS EMPRESARIS DEL SECTOR TURÍSTIC

1. Sota la supervisió de les administracions dels seus estats d'origen i dels països de destinació s'han de garantir especialment els drets fonamentals dels treballadors assalariats i autònoms del sector turístic i de les activitats connexes, ateses les limitacions específiques vinculades a l'estacionalitat de la seva activitat, a la dimensió global del seu sector i a la flexibilitat que sol imposar la naturalesa de la seva feina.

2. Els treballadors assalariats i autònoms del sector turístic i de les activitats connexes tenen el dret i el deure d'adquirir una formació inicial i continuada adequada. Se'ls ha d'assegurar una protecció social

suficient i s'ha de limitar en la mesura del possible la precarietat del lloc de treball. S'ha de proposar un estatus particular als treballadors estacionals del sector, especialment pel que fa a la seva protecció social.

3. Sempre que demostri posseir les disposicions i les qualificacions necessàries, es reconeix a tota persona física i jurídica el dret a exercir una activitat professional en l'àmbit del turisme, de conformitat amb la legislació nacional vigent. Es reconeix als empresaris i als inversors a especialment en l'àmbit de la petita i mitjana empresa el lliure accés al sector turístic amb les restriccions legals o administratives mínimes.

5. Sempre que ho permeti la situació econòmica dels països dels quals procedeixin, els viatgers han de poder

específics que penalitzin el sector turístic i minvin la seva competitivitat hauran de ser eliminats o corregits progressivament.

disposar de les assignacions de divises convertibles que necessitin per als seus desplaçaments.

APLICACIÓ DELS PRINCIPIIS DEL CODI ÈTIC MUNDIAL PER AL TURISME

1. Els agents públics i privats del desenvolupament turístic cooperen en l'aplicació dels presents principis i en controlen la pràctica efectiva.
2. Els agents del desenvolupament turístic reconeixen el paper dels organismes internacionals, en primer

socials que s'imposin artificialment a les comunitats receptors. A canvi de la llibertat d'inversió i operació comercial que se'ls ha de reconèixer plenament, han de comprometre's amb el desenvolupament local i evitar que una repatriació excessiva dels seus beneficis o la inducció d'importacions puguin reduir la contribució que aportin a les economies on estiguin implantades.

6. La col·laboració i l'establiment de relacions equilibrades entre empreses dels països emissors i receptors contribueixen al desenvolupament sostenible del turisme i a un repartiment equitatiu dels beneficis del seu creixement.

lloc el de l'Organització Mundial del Turisme, i de les organitzacions no governamentals competents en els camps de la promoció i del desenvolupament del turisme, de la protecció dels drets humans, del medi ambient i de la salut, d'acord amb els principis generals del dret internacional.

3. Els mateixos agents manifesten la seva intenció de sotmetre amb la finalitat de conciliació, els litigis relatius a l'aplicació o a la interpretació del Codi ètic mundial per al turisme a un tercer organisme imparcial, denominat Comitè Mundial d'Ètica del Turisme.

L'ORGANITZACIÓ MUNDIAL DEL TURISME és l'única organització intergovernamental que representa un fòrum mundial en política i qüestions turístiques. Entre els seus membres hi ha 138 països i territoris, i també més de 350 membres afiliats dels sectors públic i privat. La missió de l' OMT consisteix a fomentar i desenvolupar el turisme com a instrument important per a la pau i l'enteniment mundial, el desenvolupament econòmic i el comerç internacional.

INTERNET: www.world-tourism.org

Andorra
EL PAÍS DELS PIRINEUS